

Identifying and ranking security threats to political figures

Abdorrahman keshorvi.sid rzaa karimi.saeed shojaei.^{1,2}

Abstract

Background and Objective: One of the important aspects of establishing security in a society is ensuring the safety and protection of its politicians, decision-makers, and elites, including those in political, military, security, scientific, and economic sectors. The aim of the present study is to examine and evaluate the fundamental threats that contribute to the decline of security among political figures. This study is applied in nature and employs a descriptive-survey research design. The statistical population consists of 41 individuals, from which a sample of 37 participants was determined based on Morgan's sampling table. The data collection tool was a researcher-developed questionnaire containing 18 items. The validity of the questionnaire was assessed using the Lawshe method, and its reliability was confirmed through Cronbach's alpha coefficient of 0.75. The data were analyzed using the Friedman test. The findings of the study indicated that five criteria and thirteen indicators were identified as being consistent with the fundamental threats contributing to the reduction of security among political figures. The results of the Friedman ranking test revealed that drone-related threats have a significant impact on decreasing the security of political figures. Accordingly, based on the ranking results, the highest level of importance or mean rank among the indicators, with a score of 8.93, belongs to the drone threat indicator. Furthermore, the highest mean rank among the criteria, with a value of 4.21, was assigned to the psychological operations criterion. By identifying and implementing training programs for capable and skilled personnel, it is possible to mitigate drone-related threats as well as psychological operation threats (such as character assassination and similar actions), thereby enhancing and ensuring a higher and more comprehensive level of security for political figures.

Keywords: Evaluation and monitoring, security threats, political figures, threat analysis, preventive strategies

sdcondYear
Autumn and Winter1404

Research paper

:Date received
1404/06/03
:Date accepted
1404/06/23
Pages: 191-224

- 1 . Master of Science in Safety Engineering, Imam Hossein University, Tehran, Iran
- 2 . Assistant Professor, Faculty of Safety, Imam Hossein (AS) University, Tehran, IranCorresponding Author (Email):srk.aria22@gmail.com

بال تحديد وتصنيف التهديدات الأمنية للشخصيات السياسية

عبدالرحمن كشوری^۱، سید رضا کریمی^۲✉، سعید شجاعی حسینی

الملخص

الخلفية والأهداف: يُعدّ توفير الأمن للسياسيين وصنّاع القرار والنخب في المجتمع، بما في ذلك النخب السياسية والعسكرية والأمنية والعلمية والاقتصادية، من أهمّ القضايا في بناء الأمن في أيّ مجتمع. تهدف هذه الدراسة إلى فحص وتقييم التهديدات الأساسية التي تُقلّل من أمن الشخصيات السياسية. تُصنّف الدراسة ضمن البحوث التطبيقية، وتحديدًا ضمن منهج المسح الوصفي. يبلغ حجم مجتمع الدراسة ٤١ شخصًا، منها ٣٧ زميلًا تمّ اختيارهم عشوائيًا وفقًا لجدول مورغان. وتمثّل أداة جمع البيانات في استبيان من إعداد الباحث، يتكوّن من ١٨ سؤالًا. تمّ التحقق من صحة الاستبيان باستخدام طريقة لا فيش، بينما تمّ التحقق من موثوقيته بناءً على معامل ألفا كرونباخ البالغ ٠.٧٥. استُخدم اختبار فريدمان لتحليل البيانات في هذه الدراسة. أظهرت نتائج الدراسة وجود ٥ معايير و١٣ مؤشرًا تُشير إلى التهديدات الأساسية التي تُؤثر على أمن الشخصيات السياسية. يُبين اختبار فريدمان أن تهديدات الطائرات المسيّرة تُؤثر بشكل كبير على أمن الشخصيات السياسية. وبناءً على ذلك، ووفقًا للتصنيف، مُنح مؤشر تهديدات الطائرات المسيّرة أعلى مستوى من الأهمية، أو متوسط رتبة للمؤشرات بقيمة ٨.٩٣، بينما مُنح معيار العمليات النفسية أعلى متوسط رتبة بقيمة ٤.٢١. يمكن تعويض ذلك بتحديد وتدريب كوادِر مؤهلة وفعّالة للحد من مخاطر الطائرات المسيّرة، فضلًا عن مخاطر العمليات النفسية (كالاغتيالات الشخصية وغيرها)، وذلك لتوفير حماية أكبر وأكثر شمولًا للشخصيات السياسية.

الكلمات المفتاحية: التقييم والرصد، التهديدات الأمنية، الشخصيات السياسية، تحليل التهديدات، الاستراتيجيات الوقائية

١. أستاذ مساعد، كلية السلامة، جامعة الإمام الحسين (عليه السلام)، طهران، إيران

المؤلف المسؤول عن المراسلات (رايانامه): srk.aria22@gmail.com

٢. ماجستير العلوم في هندسة السلامة، جامعة الإمام الحسين، طهران، إيران

شناسایی و رتبه بندی تهدیدات امنیتی شخصیت‌های سیاسی

عبدالرحمن کشوری^۱، سید رضا کریمی^{۱*}، سعید شجاعی حسینی^۲

۴

سال دوم

پاییز و زمستان ۱۴۰۴

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۴/۰۶/۰۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۰۶/۲۳

صص: ۲۲۴-۱۹۱

زمینه و هدف: یکی از موضوعات مهم در ایجاد امنیت در یک جامعه وجود امنیت در بین سیاستمداران و تصمیم‌گیران و نخبگان آن جامعه اعم از سیاسی، نظامی، امنیتی، علمی و اقتصادی است. هدف از تحقیق حاضر بررسی و ارزیابی تهدیدات پایه در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی است. تحقیق از نوع کاربردی بوده و به لحاظ اجرا از نوع توصیفی - پیمایشی است جامعه آماری این تحقیق ۴۱ نفر که حجم نمونه بر اساس جدول مورگان ۳۷ نفر از همکاران هستند. ابزار گردآوری اطلاعات استفاده از پرسش‌نامه محقق ساخته شامل ۱۸ سؤال است. روایی پرسش‌نامه از روش لاوشه به دست آمده و پایایی پرسش‌نامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ به دست آمد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها این تحقیق از آزمون فریدمن استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان داد ۵ معیار و ۱۳ شاخص منطبق با تهدیدات پایه در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی ارائه شده است. آزمون رتبه بندی فریدمن نشان می‌دهد که تهدیدات پهلاد تاثیر بسزایی در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی دارد. بنابر این با توجه به رتبه بندی انجام شده، بالاترین میزان اهمیت و یا میانگین رتبه شاخص‌ها با نمره ۸/۹۳ به شاخص تهدیدات پهلاد اختصاص دارد. همچنین بالاترین میانگین رتبه با عدد ۴/۲۱ به معیار عملیات روانی اختصاص دارد. می‌توان با شناسایی و برنامه‌ریزی برای آموزش نیروهای مستعد و کارآمد در جهت کاهش تهدیدات پهلادی و همچنین تهدیدات عملیات روانی (ترور شخصیت و...) برای ایجاد امنیت بیشتر و کامل‌تر برای شخصیت‌های سیاسی جبران نمود.

واژگان کلیدی: ارزیابی و پایش، تهدیدات امنیتی، شخصیت‌های سیاسی، تحلیل تهدیدات، راهبردهای پیشگیرانه

۱. استادیار دانشکده ایمنی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران

نویسنده مسئول (رایانامه): srk.aria22@gmail.com

۲. کارشناس ارشد مهندسی ایمنی دانشگاه، جامع امام حسین (ع)، تهران، ایران

۱. مقدمه

تهدیدات پایه در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی در دو دهه اخیر دارای تنوع گسترده‌گی و پیچیدگی خاصی در فضای داخلی و خارجی کشور گردیده است با گسترش علم و فن آوری‌های نوین در جهان حاضر تهدیدات نیز به اشکال گوناگون تغییر کرده است. در کشور ما با توجه به موقعیت ژئوپلیتیک و استراتژیک آن و قرار گرفتن در شاهراه‌های ارتباطی غرب آسیا به اروپا و همچنین ذخایر عظیم نفتی و گازی و همچنین ذخایر معدنی طمع چیرگی بر کشور را از سوی جوامع غربی گسترش داده است.

"تهدیدهای ملی" عمدتاً شامل توانایی‌ها، ثبات و اقدامات دشمنان بالفعل و بالقوه (داخلی و خارجی) برای ممانعت از دستیابی موفقیت‌آمیز خودی به علائق و مقاصد امنیت ملی یا مداخله به نحوی که نیل به این علائق و مقاصد به خطر بیفتد، است (شاهوردی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۱۶). تهدید علیه امنیت ملی را می‌توان به تهدیدهای خارجی و داخلی تقسیم کرد؛ اما بلافاصله باید یادآور شد که گاهی کشیدن مرز بین تهدیدهای خارجی و تهدیدهای داخلی و تعیین اینکه کدام تهدید دقیقاً داخلی است یا خارجی کار دشواری است؛ زیرا اغلب این دو تهدید با یکدیگر پیوند دارند. گاهی تهدید داخلی مورد بهره‌برداری خارجی قرار می‌گیرد و از حالت صرفاً داخلی بیرون می‌آید (ورناصری و همکاران: ۱۴۰۲: ۱۰۹).

به‌طوری‌که با شکل‌گیری انقلاب اسلامی و پیروزی آن دست قدرت‌های بزرگ به‌نوعی از این ثروت خدادادی کوتاه گردید و قدرت‌طلبان دنیا سعی در بازپس‌گیری این ذخایر از طریق کودتا (نوژه)، تجزیه کشور (تحریک کردها، بلوچ‌ها، ترک‌ها)، جنگ تحمیلی، ترور شخصیت‌های سیاسی و مذهبی (شهید محراب، ترور نافرجام مقام معظم رهبری، بمب‌گذاری حزب جمهوری، ترورهای کور و هدفمند گروهک منافقین) در اوایل انقلاب سعی در تغییر رویکرد انقلاب نمودند. تهدیدات خارجی با آسیب‌های داخلی رابطه مستقیم دارد؛ یعنی هرچه درجه آسیب‌پذیری بالاتر باشد احتمال وجود تهدید نیز افزایش می‌یابد. این یک قاعده منطقی است دشمن به نقطه‌ای حمله می‌کند که احتمال ورود خسارت و صدمه در آن نقطه بالا باشد.

در بخش نظامی حضور نیروهای نظامی ایالت متحده در سطح منطقه‌ای خاورمیانه و به‌ویژه کشورهای همسایه افزایش یافته است. باتوجه به ناکامی آمریکا در جنگ تحمیلی در بخش نظامی حضور نیروهای نظامی ایالت متحده در سطح منطقه‌ای خاورمیانه و به‌ویژه کشورهای همسایه افزایش یافته است (شاهروندی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۱۸). پیشرفت‌های گوناگون در حوزه موشکی، انرژی هسته‌ای، روابط سیاسی، تشکیل گروه‌های مقاومت در کشورهای دوست و هم‌نظر، دشمنان داخلی و خارجی را بر آن داشت که با ترور شخصیت‌های تأثیرگذار علمی، نظامی، علمی نظامی، نظامی سیاسی، چرخه حرکت به‌سوی پیشرفت را متوقف یا کند نماید. زیرا با حذف یک شخصیت تأثیرگذار ممکن است روند جریان یک هدف متوقف یا کند شود و دشمن را در رسیدن به اهداف خود موفق نماید. مانند ترور شهید فخری‌زاده که در سال ۱۳۹۹ توسط رژیم صهیونیستی طراحی و اجرا گردید و یا ترور شهید حاج‌قاسم سلیمانی در سال ۱۳۹۸ توسط آمریکا طراحی و اجرا گردید همچنین ترورهای شهیدان علی‌محمدی (۱۳۸۸)، مجید شهریاری (۱۳۸۹)، رضایی‌نژاد (۱۳۹۰)، احمدی روشن (۱۳۹۰) که هر کدام توسط رژیم صهیونیستی طراحی و اجرا گردید.

ازاین‌رو در این تحقیق بر آن است علل و عوامل موفقیت‌های دشمن در به‌ثمررسیدن تهدیدات و راهکارهای مقابله با آن را بررسی نماید و باتوجه به محدودیت‌های موجود در امر تحقیقات و نوپایه بودن پژوهش از طریق مصاحبه با افراد خبره و مطالعاتی که به‌نوعی با این تحقیق مرتبط است می‌پرداخته می‌شود "تهدیدات پایه در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی" در دو دهه اخیر دارای تنوع گستردگی و پیچیدگی خاصی در فضای داخلی و خارجی کشور گردیده است با گسترش علم و فن آوری‌های نوین در جهان حاضر تهدیدات نیز به اشکال گوناگون تغییر کرده است. در کشور ما باتوجه به موقعیت ژئوپلیتیک و استراتژیک آن و قرارگرفتن در شاهراه‌های ارتباطی غرب آسیا به اروپا و همچنین ذخایر عظیم نفتی و گازی و همچنین ذخایر معدنی طمع چیرگی بر کشور را از سوی جوامع غربی گسترش داده است.

"تهدیدهای ملی" عمدتاً شامل توانایی‌ها، ثبات و اقدامات دشمنان بالفعل و بالقوه (داخلی و خارجی) برای ممانعت از دستیابی موفقیت‌آمیز خودی به علائق و مقاصد امنیت ملی یا مداخله به‌نحوی که نیل به این علائق و مقاصد به خطر بیفتد، است (شاهوردی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۱۶).

تهدید علیه امنیت ملی را می‌توان به تهدیدهای خارجی و داخلی تقسیم کرد؛ اما بلافاصله باید یادآور شد که گاهی کشیدن مرز بین تهدیدهای خارجی و تهدیدهای داخلی و تعیین اینکه کدام تهدید دقیقاً داخلی است یا خارجی کار دشواری است؛ زیرا اغلب این دو تهدید با یکدیگر پیوند دارند. گاهی تهدید داخلی مورد بهره‌برداری خارجی قرار می‌گیرد و از حالت صرفاً داخلی بیرون می‌آید (ورناصری و همکاران: ۱۴۰۲: ۱۰۹). به‌طوری‌که با شکل‌گیری انقلاب اسلامی و پیروزی آن دست قدرت‌های بزرگ به‌نوعی از این ثروت خدادادی کوتاه گردید و قدرت‌طلبان دنیا سعی در بازپس‌گیری این ذخایر از طریق کودتا (نوژه)، تجزیه کشور (تحریک کردها، بلوچ‌ها، ترک‌ها)، جنگ تحمیلی، ترور شخصیت‌های سیاسی و مذهبی (شهید محراب، ترور نافرجام مقام معظم رهبری، بمب‌گذاری حزب جمهوری، ترورهای کور و هدفمند گروهک منافقین) در اوایل انقلاب سعی در تغییر رویکرد انقلاب نمودند.

تهدیدات خارجی با آسیب‌های داخلی رابطه مستقیم دارد؛ یعنی هرچه درجه آسیب‌پذیری بالاتر باشد احتمال وجود تهدید نیز افزایش می‌یابد. این یک قاعده منطقی است دشمن به نقطه‌ای حمله می‌کند که احتمال ورود خسارت و صدمه در آن نقطه بالا باشد. در بخش نظامی حضور نیروهای نظامی ایالت متحده در سطح منطقه‌ای خاورمیانه و به‌ویژه کشورهای همسایه افزایش یافته است. باتوجه به ناکامی آمریکا در جنگ تحمیلی در بخش نظامی حضور نیروهای نظامی ایالت متحده در سطح منطقه‌ای خاورمیانه و به‌ویژه کشورهای همسایه افزایش یافته است (شاهرودی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۱۸).

ازاین‌رو در این تحقیق بر آن است علل و عوامل موفقیت‌های دشمن در به‌ثمررسیدن تهدیدات و راهکارهای مقابله با آن را بررسی نمایید و باتوجه به محدودیت‌های موجود در امر تحقیقات و نوپایه بودن پژوهش از طریق مصاحبه با افراد خبره و مطالعاتی که به‌نوعی با این تحقیق مرتبط است می‌پرداخته می‌شود.

۲. مبانی نظری

سیاست در معنای عام هرگونه راهبرد و روش و مشی برای اداره یا بهتر کردن هر امری از امور، (چه شخصی چه اجتماعی) است؛ و در اصطلاح اموری است که مربوط به دولت و مدیریت و تعیین شکل و مقاصد و چگونگی فعالیت دولت باشد. کوشش برای نگهداری یا به‌دست آوردن قدرت یا کاربست قدرت دولت در جهت هدف‌ها و درخواست‌های گوناگون. شخصیت سیاسی در اصطلاح به صاحب‌منصبان سیاسی کشور اعم رئیس‌جمهور و وزرا، نمایندگان مجلس و... می‌گویند. ترور شخصیت یکی از روش‌های عملیات روانی است که به‌منظور بدبین کردن مردم نسبت به فرد موردنظر در فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، علمی، نظامی و انتظامی صورت می‌گیرد. هدف از ترور شخصیت معمولاً خارج کردن و حذف شخصیت‌ها و نخبگان از گردونه فعالیت‌های اثرگذار و ایجاد مشکل جایگزینی این افراد و تضعیف توانمندی نیروهای انسانی نظام سیاسی است. هنگامی که نمی‌توان فردی را ترور فیزیکی کرد او را با استفاده از روش‌های مختلف ترور شخصیت می‌کنند و به‌موجب این ترور از محبوبیت شخص کاسته و به افزایش تنفر عمومی آن منجر می‌شود. امروزه با استفاده از ابزاری مثل کاریکاتور، شعر، کلیپ‌های کوتاه و طنز که عموماً از طریق شبکه‌های اجتماعی پخش می‌شود به‌راحتی می‌توان به ترور افراد سیاسی و فرهنگی مبادرت ورزید. (اکبریان، ۱۳۹۸: ۲۰).

از سوی اندیشمندان و صاحب‌نظران، تعاریف متعددی از تروریسم ارائه شده است که بیشتر آنها دارای شباهت‌های زیادی با هم هستند. ادوارد میکولوس تروریسم را استفاده از خشونت برای مقاصد سیاسی فرد یا گروه، خواه به طرف‌داری یا مخالفت با مقامات دولت موجود، هنگامی که این گونه اقدام‌ها به‌منظور اعمال نفوذ بر دیدگاه‌های گروه بزرگ‌تری که وسیع‌تر از قربانیان مستقیم بوده و فراتر از مرزهای ملی رود می‌داند. ژیلبر گیوم تروریسم را به این صورت تعریف می‌کند: ارتکاب برخی افعال خشونت‌آمیز به‌نحوی که قتل یا صدمات جسمانی مهم به وجود آورد، همراه با قصد معین یا طرح هماهنگ فردی یا جمعی برای ارتکاب افعال مذکور بوده و قصد غایی آن ایجاد رعب و وحشت نزد شخصیت‌های معین، گروه، اشخاص یا در بین عموم مردم باشند، تروریسم محسوب می‌گردد. (بیات و قنبری، ۱۳۹۷: ۹۰).

زمانی که مخاصمه مسلحانه‌ای چه بین‌المللی و چه غیر بین‌المللی در جریان باشد قتل هدفمند مشروعیت می‌یابد اگر مخاصمه مسلحانه‌ای در کار نباشد قتل هدفمند شهروندان چه تروریست و چه غیر تروریست به‌عنوان قتل سیاسی محسوب خواهد شد. در قتل هدفمند کاربرد نیروی نظامی با استفاده از نیروی مرگبار مدنظر است و این نیروی مرگبار قطع‌نظر از نوع ابزار مورد استفاده در آن است، به‌نحوی که سبب مرگ یک انسان می‌شود. پس، آنچه مهم است این که به مرگ بینجامد وسیله در این نوع قتل اهمیت چندانی ندارد و با هر شکل و وسیله‌ای از جمله کشتن توسط تک‌تیرانداز، شلیک از فاصله نزدیک، پرتاب بمب از بالگرد، هواپیماهای بدون سرنشین، بمب‌گذاری در ماشین، سم می‌تواند رخ دهد، هر چند اخیراً استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین در این نوع قتل بیشتر به چشم می‌خورد. (خردنیا، ۱۴۰۰: ۴۲). هر اقدامی که با قصد کشتن یا آسیب جدی رساندن به فردی غیرنظامی یا هر شخص دیگری که در خصومت‌های یک وضعیت جنگی شرکت ندارد، هنگامی که هدف اقدام مزبور، با لذات یا حسب شرایط، ارباب مردم یا واداشتن حکومت یا سازمانی بین‌المللی به عملی خاص یا اجتناب از آن عمل باشد تروریسم محسوب می‌شود (قنبری و بیات، ۱۳۹۸: ۱۶۳).

۱. تهدیدات فناورانه

از آنجاکه فناوری، پدیده‌های پیچیده و نه بسیط است، اقسام متفاوتی از تهدید نیز توسط و یا به کمک آن تولید شده که عبارت از «تهدیدات ابزاری»، «تهدیدات رفتاری» و «تهدیدات مدیریتی» هستند (عسگری، ۱۳۹۹: ۷۰).

۲. ترور شخصیت یا تخریب چهره رهبران و نخبگان سیاسی جمهوری اسلامی ایران
عملیات نرم‌افزاری از قبیل بهره‌گیری از شبکه‌های ماهواره‌ای برای جهت‌دهی به افکار عمومی جامعه بین‌الملل علیه ایران و سازماندهی ادراک نخبگان سیاسی و گروه‌های اجتماعی آمریکایی در این چارچوب، در راستای سوق‌دادن فضای اطلاعاتی و اطلاع‌رسانی آمریکا در جهت مقابله با نخبگان سیاسی ایرانی سازماندهی شده است. رسانه‌ها به‌خصوص با پیدایش و گسترش ماهواره و اینترنت در عمل، مرزهای جغرافیایی را از بین برده و با پخش فرامرزی اصل حاکمیت دولت‌ها را نادیده گرفته‌اند. این‌گونه که مواجهه کردن نظام سیاسی با بحران مشروعیت و مقبولیت در افکار عمومی مورد

تردید قرارداددن کارآمدی آنان بی‌اعتماد ساختن مردم به مسئولان و رسانه‌های خودی و اختلال در نظام ارتباطی دولت - ملت از شیوه‌های رایج جدید برای براندازی شناخته می‌شود (عسگری، ۱۳۹۹: ۷۱).

۳. تهدید داخلی

گروه‌های سیاسی معاند و مخالف، گروه‌های قومی، اقلیت‌های دینی، قدرتمندان اقتصادی، نیروهای مسلح و اشرار، مهم‌ترین منابع تهدیدکننده داخلی امنیت ملی به شمار می‌آیند. به اعتقاد برخی از اندیشمندان مانند ایوب، آزمون، تهدیدات داخلی، بیشتر در کشورهای درحال توسعه موضوعیت دارند (عسگری، ۱۳۹۹: ۷۱).

۴. تهدیدات نوین

رشد و گسترش بنیادگرایی اسلام‌گرا و ضرورت مبارزه با آن، ضرورت مبارزه با گسترش سلاح‌های کشتارجمعی و احتمال استفاده آن از سوی تروریست‌ها، معضل و امکان تبدیل آنها دولت‌های فروپاشیده به مکان امنی برای تروریست‌ها، مواد مخدر، تروریسم سایبری و... به‌عنوان تهدیدات نوینی هستند که جزو دغدغه‌های اصلی ناتو برای گسترش حضور و نفوذ در منطقه خلیج فارس است و این دقیقاً منطبق با رویکردی است که ناتو در سند «مفهوم اتخاذ کرده است که برای راهبردی نوین» نخستین بار در سال ۱۴۴۱ منتشر شد و سپس نسخه تکمیل شده و بازبینی شده آن در سال ۱۹۹۹ در نشست سران ناتو در واشنگتن به تصویب رسید (اصفهانی، ۱۴۰۰: ۳).

۵. تهدیدهای تروریستی جریان‌های افراطی

اقوام مختلف و اقلیت‌های مذهبی با تضادهای قومی و مذهبی در حساس‌ترین حوزه‌های راهبردی کشور و جداره‌های مرزی اسکان یافته‌اند که عقبه آنان در ورای مرزها و بیرون از حوزه نفوذ و اثرگذاری حاکمیت ملی قرار دارد، متأسفانه شیب برخی از این حوزه‌ها به خارج از کشور است. به لحاظ ارتباط و پیوند حوزه‌ها به خارج از مرزها، هرگونه چالش و بحران بیرونی نیز به‌سادگی به داخل مرزها سرایت می‌کند و در نتیجه امکان نظارت حاکمیت ملی به‌شدت تقلیل می‌یابد و نهایتاً جمهوری اسلامی ایران را به‌صورت بالقوه با جنبش استقلال‌طلبانه‌ای که خواستار الحاق به نیمه جدا شده خویش در آن‌سوی مرز است، مواجه خواهد ساخت. امروزه بخشی از اقوام ترک، کرد، بلوچ و عرب در ایران و بخشی از آنها در مناطق دیگر کشورها ساکن هستند. هر

چند وجود این اقوام در همسایگی ایران می‌تواند موجب نفوذ فرهنگی ایران شود، اما به صورت معکوس موجب دخالت بیگانگان در امور داخلی ایران شده است و معمولاً افکار ناسیونالیستی و تجزیه طلبی از همین مناطق وارد می‌شود.

۶. تروریسم سایبری

تروریسم سایبری توسط گروهی با بهره‌برداری از نقاط آسیب‌پذیر در منابع اطلاعات و با اقدامات خشونت‌آمیز با ویژگی‌ها و اهداف متفاوت صورت می‌گیرد که گاهی معادل عملیات جنگ اطلاعات تهاجمی به کاربرد می‌شود. (حسنی، ۱۴۰۰: ۲).

۷. تهدید پهپاد

پهپادها که به عنوان درون‌ها نیز شناخته شده‌اند، هواپیماهایی هستند که هیچ خدمه‌ای را حمل نمی‌کنند، اما در عوض از راه دور با اپراتورهای انسانی یا به طور خودکار به وسیله ربات یا نرم‌افزار برنامه‌ریزی شده، اداره می‌شوند. پهپادها به طور گسترده‌ای در اندازه و ظرفیت متفاوت هستند و به طور فزاینده‌ای رایج هستند. (حسن‌نژاد، ۱۳۹۷: ۲)

۸. بیوتروریسم

«بیو» به معنای زیست و زندگی است. بیوتروریسم عبارت است از استفاده از میکروارگانیسم‌های بیماری‌زا و یا سموم بیولوژیک علیه افراد نظامی و غیرنظامی و شهروندان بی‌دفاع برای نیل به اهداف شخصی و سیاسی بنابراین عواملی از این میکروارگانیسم‌ها در حملات بیولوژیک مورد استفاده قرار می‌گیرند که بیماری‌زا بوده و دارای ویژگی‌های خاص جنگی هستند. (جمیل زرگان ۱۳۹۵: ۹۴).

۳. پیشینه و مبانی نظری

الف) پیشینه تحقیقات داخلی

ردیف	عنوان مقاله / تحقیق	نویسنده تاریخ انتشار	روش تحقیق	نتایج تحقیق
۱	تهدیدات نظامی و انتظامی مؤثر بر امنیت جمهوری اسلامی ایران در دو دهه اخیر	علیرضا ورناصری و همکاران ۱۴۰۲	توصیفی تحلیلی	یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که مواردی همچون تبلیغات خصمانه، حمایت از گروه‌های مخالف حکومت، ایجاد آشوب و اغتشاش در کشور، استفاده ابزاری از تکنولوژی شبکه‌های ماهواره‌ای و فضای مجازی، حضور نظامی آمریکا در منطقه و حمایت‌های آن از رژیم صهیونیستی، بهره‌گیری از اختلافات دینی، قومی و نژادی و فعالیت‌های گروهک‌های مخالف با نظام جمهوری اسلامی در مرزهای کشورهای هم‌جوار، از مهم‌ترین تهدیدات خارجی علیه امنیت ایران به شمار می‌رود.
۲	کارآمدی نظام جمهوری اسلامی ایران در حفظ امنیت و مقابله با تهدیدات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای	محسن باقری و همکاران ۱۴۰۲	توصیفی تحلیلی	جمهوری اسلامی ایران توانسته از ابزار دیپلماسی برای کنترل سطح منازعه بین ایران و آمریکا و متحدان غربی و منطقه‌ای آن بهره گرفته و از سایر ابزارها از جمله ظرفیت متحدان دولتی و غیردولتی در محور مقاومت نیز برای ایجاد توازن قدرت به نفع خویش در مقابل بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در غرب آسیا، تقویت قدرت منطقه‌ای، نفوذ راهبردی حفظ و گسترش شبکه متحدان خویش در منطقه استفاده نماید و با ایجاد بی‌ثباتی امنیتی ناشی از اقدامات آمریکا و رژیم صهیونیستی در منطقه و نیز توسعه‌طلبی این رژیم، با تهدید تروریسم منطقه‌ای و تهدید ناشی از احتمال تهاجم نظامی به ایران، مقابله نماید.

۳	حرایم سایبری و تهدیدات ناشی از اقدامات تروریستی	محمود حسینی ۱۴۰۱	توصیفی تحلیلی	این است که فضای سایبر امروزه بخش جدایی‌ناپذیر زندگی اجتماعی و فردی بشر شده است. فضای سایبری به همان اندازه که می‌تواند مفید و مؤثر باشد، به همان اندازه می‌تواند مخرب و خطرناک باشد، زیرا همان‌طور که در اختیار افراد دارای حسن‌نیت و متناسب با هنجارهای این فضا قرار دارد، در اختیار شیادان و کلاهبرداران و افراد دارای سوءنیت نیز قرار دارد. فضای سایبری در حقیقت فضایی است که از طریق فناوری مبتنی بر رایانه، اعم از گوشی تلفن همراه و تبلت و رایانه و... وارد آن می‌شویم و اتصال به سیستم‌های مخابراتی نظیر اینترنت جزء جدایی‌ناپذیر این فضا است. هر گونه نقض حقوق افراد در این فضا که ممکن است منجر به نقض حریم خصوصی یا مسئولیت مدنی یا مسئولیت کیفری شود، را فضای سایبری گویند
۴	ارائه الگوی ارزیابی فرماندهان و مدیران ناجا، مبتنی بر آسیب‌ها و تهدیدات	ابراهیم قربانی ۱۴۰۰	کیفی و با به کارگیری روش تحقیق داده‌بنیاد	نتایج نشان داد ابعاد مؤثر در فرایند ارزیابی فرماندهان و مدیران پلیس مبارزه با مواد مخدر ناجا از حیث آسیب‌ها و تهدیدات می‌تواند در قالب سه بعد ۱- ارزیابی بر پایه آسیب پذیری و تهدیدپذیری عمومی ۲- ارزیابی بر پایه آسیب پذیری و تهدیدپذیری تخصصی و ۳- ارزیابی بر پایه آسیبپذیری و تهدیدپذیری از طریق کارکردهای فضای مجازی مطرح شود. خروجی تحقیق به ترسیم الگوی ارزیابی منابع انسانی ناجا مبتنی بر آسیبها و تهدیدات منجر شد.
۵	تأثیر تهدیدات سیاسی - امنیتی محور مقاومت بر آسیب‌پذیری رژیم صهیونیستی	افتخاری و سلیمان ۱۴۰۰	کیفی و از نوع توصیفی - تحلیلی	تهدیدات نظامی و سیاسی مشهور مقاومت منجر به تأثیر بر زیرساخت‌های حیاتی، افزایش ناامنی، ایجاد شکاف‌های سیاسی - اجتماعی، خدشه‌دار شدن بازدارندگی و تشدید بحران مشروعیت به‌عنوان بهترین آسیب‌پذیری‌ها در رژیم صهیونیستی گردیده است

شناسایی و رتبه بندی تهدیدات امنیتی شخصیت‌های سیاسی

۶	رصد تهدیدات نوین نظامی در حوزه فناوری‌های جدید (مطالعه موردی پرتو آبی)	مصطفی اصفهانی ۱۴۰۰	توصیفی تحلیلی	بلولیم فناوری جدیدی است که با تولید تصاویر شش بعدی و متحرک همراه با صدا (صدا بعد هفتم) بسیار نزدیک به واقعیت در ابعاد وسیع که محل تشکیل آن می‌تواند بر روی آسمان یا زمین یا سطح آب باشد که بنا بر نیاز در اختیار گیرنده این فناوری می‌تواند با تشکیل این تصاویر و با دادن آمار غلط افکار و تصمیمات مخاطب را به دست گرفته و او را دچار اشتباه کند. حال این اشتباه ممکن است در یک یگان نظامی در میدان جنگ رخ دهد یا در ابعاد وسیع‌تر افکار و اعتقادات مردم یک شهر یا یک کشور را تحت تأثیر قرار داده و اهداف خود را بر ذهن افراد القا کند.
۷	حقوقی حاکم بر ترور ه سناد بین‌المللی، با تأکید بر سردار سلیمانی	سیما اردانه ۱۴۰۰	توصیفی - تحلیلی	هرچند که در زمان جنگ ترور مسئولین و افراد نظامی کشورها یک امر مرسوم است؛ اما در زمان صلح ترور افراد و شخصیت‌های کشورها امری غیر مرسوم بوده است. جمهوری اسلامی ایران برای اینکه بتواند نسبت به این عمل آمریکایی‌ها پاسخ مناسبی در چارچوب حقوقی و حقوق بین‌الملل بدهد می‌بایست با استناد به روش‌های حقوقی اقامه دعوی خود را در مراجع بین‌المللی انجام بدهد. مسئله دفاع مشروع، مبارزه با تروریسم، اقدام متقابل، شکایت از طریق دیوان بین‌المللی، اصل منع توسل به زور و... از جمله مسائلی هستند که با استناد بدان‌ها می‌تواند در مراجع بین‌المللی احقاق حق کند؛ بنابراین مغایرت این ترور با اصول حقوقی بین‌المللی و به خطر انداختن صلح، دخالت در امور سایر کشورها نیز می‌تواند در این مسائل به ایران کمک کند.
۸	رویکردی به تهدیدات داخلی ج.ا.ایران از منظر فرماندهی معظم کل قوا	محمود عسگری ۱۳۹۹	کیفی و با استفاده از روش تحقیق تحلیل مضمون	نتایج حاصل نشان داد که داده‌های حاصل از تجزیه و تحلیل بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص تهدیدات داخلی را می‌توان در شش مضمون سازمان‌دهنده سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، زیست محیطی و فضای مجازی دسته‌بندی کرد، همچنین برای آنها ۳۳ مضمون پایه ای شناسایی شد.

۹	پهپادهای مسلح؛ چالشی نوین برای امنیت بین‌المللی و منطقه‌ای	مرتضی نورمحمدی و همکاران ۱۳۹۹	تحلیلی	در این مقاله پیشنهادهای راهبردی ناظر به جنگ افزارهای بدون سرنشین برای دکترین دفاعی جمهوری اسلامی ایران ارائه شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد ظهور و به کارگیری پهپادها باید ذیل حرکت نوآوری نظامی به سمت سامانه‌های خودکار و رباتیک فهم شود و ازاین حیث نقش پهپادها در آینده منازعات بیش از پیش برجسته تر خواهد شد.

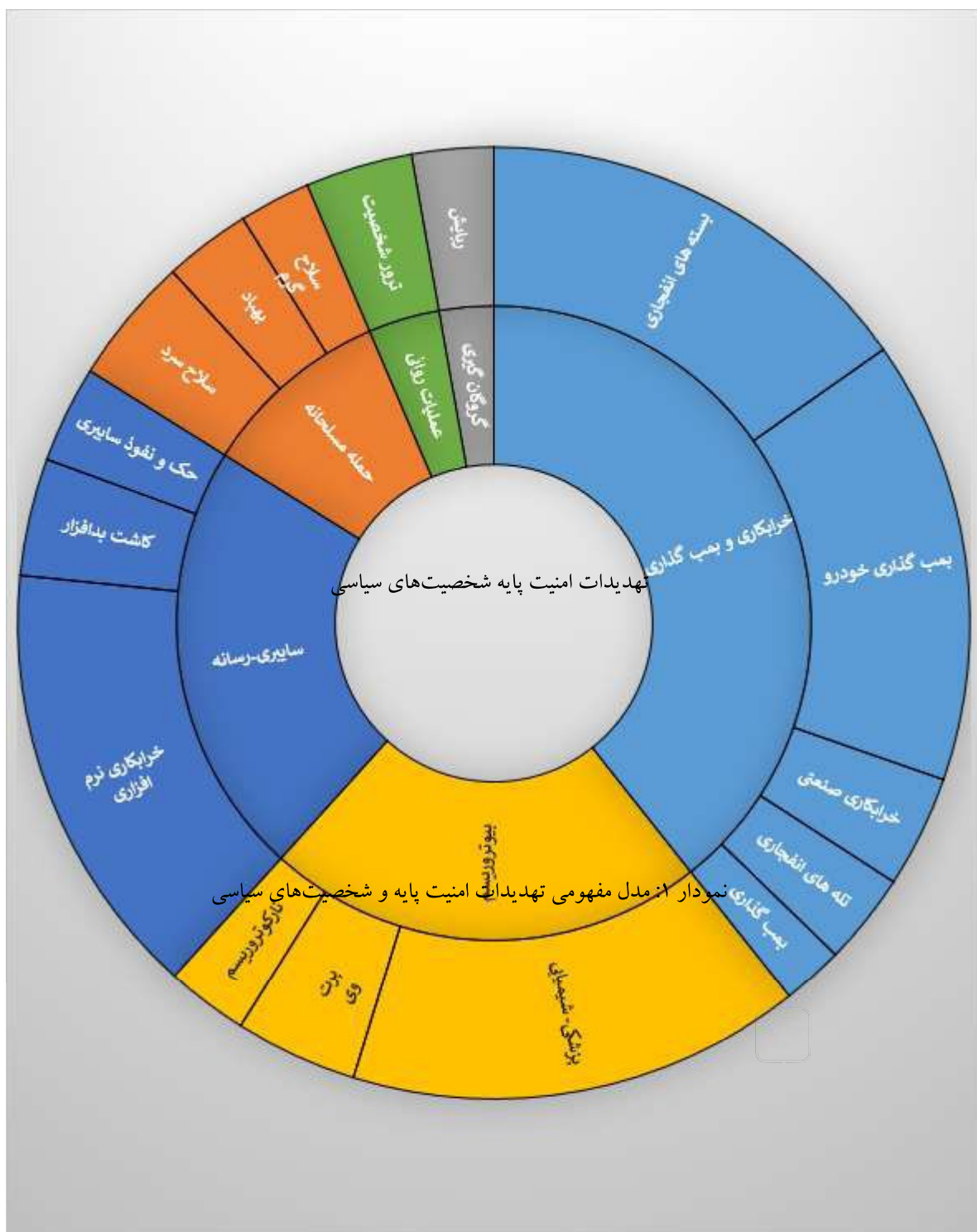
ب) پیشینه تحقیقات خارجی

۸	تروریسم و مهاجرت	مارک هلبینگ و همکاران ۲۰۲۲	مروری بر ادبیات	در مورد پیوند مهاجرت - تروریسم نشان می‌دهد که (۱) شواهد کمی وجود دارد که مهاجرت بیشتر بدون قید و شرط منجر به فعالیت های تروریستی بیشتر، به ویژه در کشورهای غربی می‌شود، (۲) تروریسم انتخاباتی و سیاسی (اما گاهی کوتاه مدت است) (پیامدها، به عنوان مثال، از آنجایی که تروریسم نارضایتی ضد مهاجران را ترویج می‌کند و (۳) اثر بخشی سیاست های سختگیرانه تر مهاجرت در بازدارندگی تروریسم نسبتاً محدود است، در حالی که حملات تروریستی منجر به سیاست های مهاجرتی محدودتر می‌شود.
۱	مطالعه‌ای در مورد مبارزه با تهدید نوظهور	راهو کاتاریا و همکاران ۲۰۲۰		بر اساس مطالعه دقیق همه مدل‌های پیشنهادی تشخیص، این مقاله SSTNet را به‌عنوان بهترین مدل تا به امروز معرفی می‌کند که از تحلیل مکانی، زمانی و نهان برای تشخیص استفاده‌ای کند. تهدید ناشی از جعل اسناد و امضا که هنوز توسط محققان مورد بررسی قرار نگرفته است، نیز در این مقاله برجسته شده است. این مقاله با بحث در مورد جهت‌های تحقیقاتی در این زمینه و توسعه تکنیک‌های قوی‌تر برای مقابله با تهدیدات فزاینده پیرامون فناوری دیپ‌فیک به پایان می‌رسد

شناسایی و رتبه بندی تهدیدات امنیتی شخصیت‌های سیاسی

۲	تهدیدات امنیتی در پهپادهای مصرفی از طریق لنز خانواده کوادکوپترهای Discovery	جونیواولنته، آوارو آ. کارشناس و همکاران ۲۰۱۷	رویه‌های امنیتی خانواده کوادکوپتر	ما چندین حمله را اجرا و آزمایش کردیم و مسائل مربوط به حریم خصوصی (مانند دسترسی از راه دور به هواپیمای بدون سرنشین شخص دیگر برای گرفتن ویدئو یا تصاویر یک محیط خصوصی)، مسائل امنیتی (مانند سرقت پهپاد در اواسط پرواز) و مسائل ایمنی (مثلاً از بین بردن هواپیما) را در نظر گرفتیم. پهپادی که توسط شخص دیگری اداره می‌شود. ما مقاله را با توصیه گام‌های اساسی برای بهبود امنیت پهپادها به پایان می‌رسانیم
۳	نزدیک شدن ملل متحد به تروریسم جهانی مطالعه موردی بوکوحرام	فرانسیسکو سالی در وزن ۲۰۱۷	تحقیق کیفی	متأسفانه، نقاط قوت نیجریه نیز عامل نقاط ضعف آن است. پول نفت فساد زیادی به همراه دارد؛ زیرا توزیع نابرابر ثروت در میان جمعیت غول‌پیکر وجود دارد. ثروتمند ثروتمندتر می‌شود و فقیر فقیرتر. این موضوع محله نشینی و رقابت‌هایی را ایجاد می‌کند که در نهایت به "دارایی تجاری" گروه‌هایی مانند بوکوحرام تبدیل می‌شود. از آنجایی که فعالیت‌های این گروه‌ها نه تنها برای نیجریه، بلکه برای کل جهان خطرناک است، سازمان ملل متحد باید اعضای خود را تشویق کند تا منافع صلح و امنیت جهانی را بالاتر از منافع ملی خود قرار دهند. از این طریق، سازمان ملل می‌تواند به‌تنهایی بتواند اختلافات داخلی جاری خود بر سر مسائل امنیتی غلبه کند و با انجام این کار، حمایت و واکنش جمعی مورد نیاز را در مبارزه با تروریسم جلب کند. اگر سازمان ملل به اهتزاز پرچم خود در نیجریه از طریق تشویق برنامه‌های توان‌بخشی و تأمین امکانات اولیه و غیره ادامه ندهد، حتی اگر بوکوحرام ریشه کن شده است، ممکن است «بوکوحرام» دیگری دوباره ظاهر شود، شاید تحت نام گذاری دیگری.
۴	ساخت گفتمان جنگ از خبرگزاری‌های بین‌المللی: مطالعه موردی حملات ۱۳ نوامبر ۲۰۱۵	توکومیدیس و همکاران ۲۰۱۵	کمی کیفی	نتایج حاکی از اهریمن‌سازی حاکم بر اسلام، تعالی ترس و وحشت در ساخت گفتمانی است و نمایش اطلاعات را به‌عنوان یک راهبرد ارتباطی در هدایت بلاغی برجسته می‌کند

مدل مفهومی پژوهش شامل معیارها و شاخص های مستخرج از نظریه ها و مبانی نظری است، در نمودار ۱ ارایه شده است.

۴. روش تحقیق

از آنجاکه روش تحقیق به لحاظ هدف از نوع کاربردی است و به لحاظ اجرا از نوع توصیفی - پیمایشی است و جامعه آماری این تحقیق شامل خبرگانی است که در این حوزه فعالیت داشته‌اند و مشغول به کار هستند (امنیتی، اطلاعاتی، تأمینی). ابزار گردآوری اطلاعات پرسش‌نامه محقق ساخته است که از مدل مبانی نظری پرسش‌نامه بر اساس آن طراحی می‌گردد. تعداد جامعه آماری از ۴۱ نفر از متخصصین که در این زمینه فعالیت دارند و حجم نمونه نیز طبق جدول مورگان ۳۷ نفر محاسبه گردیده است که شامل متخصصین حفاظت از شخصیت در معاونت‌های مختلف در نظر گرفته شده‌اند. در این بخش روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند بوده است. بر اساس این نوع نمونه‌گیری که به عنوان نمونه‌گیری قضاوتی، انتخابی یا ذهنی نیز شناخته می‌شود، شکلی از نمونه‌گیری غیراحتمالی است که در آن محققین هنگام انتخاب اعضای جامعه برای شرکت در نظرسنجی‌های خود بر قضاوت خود تکیه می‌کنند. این نمونه به گونه‌ای انتخاب می‌شود که تاحدامکان ویژگی جامعه واقعی را داشته باشد. پس پژوهشگر باتوجه به آشنایی قبلی با جامعه برای رسیدن به هدف خود (درک عمیق پدیده‌های موردنظر) به صورت قضاوتی افرادی را انتخاب می‌کند که اطلاعات و درک آن‌ها در زمینه موردبررسی بسیار زیاد و عمیق است. این روش زمانی کاربرد دارد که تعداد افراد دارای ویژگی یا شرایط لازم در زمینه مورد مطالعه، محدود باشند که در یک مطالعه که با دقت هدایت شده است و در آن انتخاب نمونه به صورت تکاملی بوده است، می‌توان با حدود ۱۲ شرکت‌کننده به نقطه اشباع رسید و این تعداد بیشتر از ۳۷ نفر نخواهد شد. برای به دست آوردن پایایی پرسش‌نامه با استفاده از نرم‌افزار SPSS آزمون آلفای کرونباخ را گرفته شد که نمره آن ۰/۷۵۴ به دست آمد که باتوجه به اینکه از ۰/۷ بالاتر پایایی سؤالات مورد تأیید قرار می‌گیرد. از آزمون‌های آمار استنباطی مانند آزمون‌های کلموگروف - اسمیرنوف جهت نرمال بودن و از فریدمن جهت رتبه‌بندی استفاده شده است.

۵. تجزیه و تحلیل یافته‌ها

باتوجه به رتبه بندی کل شاخص های تهدید با آزمون فریدمن (جدول شماره ۱) شاخص پهباد با میانگین ۸/۹۳ رتبه اول، شاخص ترور شخصیت با میانگین ۸/۶۴ رتبه دوم، شاخص پزشکی-شیمیایی با میانگین ۸/۳۱ رتبه سوم، شاخص نفوذ و جلب همکاری با میانگین ۸/۲۳ رتبه چهارم، شاخص نفوذ و جلب همکاری با میانگین ۸/۱۱ رتبه پنجم، شاخص پرتویی با میانگین ۷/۶۲ رتبه ششم، شاخص بسته های انفجاری با میانگین ۶/۹۶ رتبه هفتم را بدست آورده است.

جدول شماره ۱: رتبه بندی کل شاخص های تهدید با آزمون فریدمن

رتبه بندی		
ردیف	شاخص های تهدید	میانگین رتبه
۱	پهباد	۹۳/۸
۲	ترور شخصیت	۶۴/۸
۳	پزشکی - شیمیایی	۳۱/۸
۴	تخریب منزلت اجتماعی	۲۳/۸
۵	نفوذ و جلب همکاری	۱۱/۸
۶	پرتویی	۷۲/۷
۷	بسته های انفجاری	۹۶/۶
۸	بمب گذاری خودرو	۸۶/۶
۹	بمب گذاری	۴۷/۶
۱۰	تله های انفجاری	۰۷/۶
۱۱	سلاح گرم	۳۹/۶
۱۲	ربایش	۰۸/۵
۱۳	سلاح سرد	۲۳/۳

رتبه بندی شاخص های تهدیدات به تفکیک هر مولفه با آزمون فریدمن در جدول شماره ۲
ارایه شده است.

جدول شماره ۲: رتبه بندی شاخص های تهدیدات به تفکیک هر مولفه با آزمون فریدمن

معیار های تهدید	شاخص های تهدید	رتبه بندی	میانگین	انحراف معیار
خرابکاری و بمب گذاری	بمب گذاری خودرو	1	84/3	986/0
	بمب گذاری	2	68/3	082/1
	بسته های انفجاری	3	78/3	134/1
	تله های انفجاری	4	62/3	139/1
حمله مسلحانه	پهپاد	1	32/4	944/0
	سلاح گرم	2	76/3	796/0
	سلاح سرد	3	65/2	136/1
گروگان گیری	ربایش	1	19/3	351/1
بیوتروریسم	پزشکی ، شیمیایی	1	24/4	830/0
	پرتویی	2	14/4	713/0
عملیات روانی	ترور شخصیت	1	30/4	812/0
	نفوذ و جلب همکاری	2	19/4	877/0
	تخریب منزلت اجتماعی	3	16/4	958/0

رتبه بندی معیارهای تهدیدات بر اساس آزمون فریدمن در جدول شماره ۳ ارایه شده است.

جدول شماره ۳: رتبه بندی معیارهای تحقیق بر اساس آزمون فریدمن

رتبه‌بندی	میانگین نمره	معیارهای تهدیدات
۱	۴/۲۱	عملیات روانی
۲	۴/۱۹	بیوتروریسم
۳	۳/۷۳	خرابکاری و بمب‌گذاری
۴	۳/۵۷	حمله مسلحانه
۵	۳/۱۹	گروگان‌گیری

معیار خرابکاری و بمب‌گذاری:

باتوجه به آزمون فریدمن در این معیار شاخص بمب‌گذاری با خودرو با میانگین ۳/۸۴ رتبه اول این معیار و بمب‌گذاری با میانگین ۳/۶۸ رتبه دوم و بسته های انفجاری با میانگین ۳/۷۸ رتبه سوم و تله های انفجاری با میانگین ۳/۶۳ رتبه چهارم این معیار را بدست آورده است.

معیار حمله مسلحانه:

باتوجه به آزمون فریدمن در این معیار شاخص پهپاد با میانگین ۴/۳۲ رتبه اول و شاخص سلاح گرم با میانگین ۳/۷۶ رتبه دوم و شاخص سلاح سرد با میانگین ۲/۶۵ رتبه سوم این معیار را بدست آورده است

معیار گروگان‌گیری:

باتوجه به آزمون فریدمن در این معیار تک شاخص گروگان‌گیری میانگین ۳/۹ را بدست آورده است

معیار بیوتروریسم:

باتوجه به آزمون فریدمن در این معیار شاخص پزشکی - شیمیایی با میانگین ۴/۲۴ رتبه اول و شاخص پرتویی با میانگین ۴/۱۴ رتبه دوم را به دست آورده است.

معیار عملیات روانی:

باتوجه به آزمون فریدمن در این معیار شاخص ترور شخصیت با میانگین ۴/۳۰ رتبه اول و شاخص نفوذ و جلب همکاری با میانگین ۴/۱۹ رتبه دوم و شاخص تخریب منزلت اجتماعی ۴/۱۶ رتبه سوم را بدست آورده است.

جدول شماره ۴: نتایج معنی داری آزمون فریدمن

Test Statistics ^a	
N	37
Chi-Square	93/103
Df	12
Asymp. Sig.	/000
a. Friedman Test	

در جدول شماره ۴ مقدار آماره، آزمون کی دو، درجات آزادی (df) و معنی داری آماری (Asymp.sig) یا همان p-value را نشان می‌دهد که همگی باید در گزارش نتایج تحلیل ارائه شوند. نتایج حاصله از آزمون نهایی رتبه بندی فریدمن حاکی از معنی دار بودن آزمون فریدمن است؛ زیرا مقدار مجذور کای به دست آمده برابر با ۹۳/۱۰۳ است که در سطح خطای کمتر از ۰/۰۵ قرار دارد به عبارت دیگر چون value-p برابر با ۰/۰۰۰ شده که کوچکتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است نتیجه می‌گیریم که بین سؤالات پرسش نامه به لحاظ اهمیت، تفاوت معنی دار وجود دارد و از دیدگاه پاسخگویان، این سؤالات از ارزش و اهمیت یکسان برخوردار نیستند.

۶. بحث و نتیجه گیری

نتایج حاصل از این پژوهش حاکی از آن است که تهدیدات پهلادی، ترور شخصیت، پزشکی - شیمیایی، تخریب منزلت اجتماعی، نفوذ و جلب همکاری مرتبه های اول تا پنجم شاخصه هارت کسب کردند و همچنین عملیات روانی، بیوتروریسم، خرابکاری و بمب گذاری نیز رتبه های اول تا سوم معیارها را کسب کرده اند و معیار تهدیدات سایبری - رسانه شامل شاخص های حک و نفوذ

سایبری، خرابکاری نرم‌افزاری و کاشت بدافزار و همچنین خرابکاری صنعتی و نارکو تروریسم شاخص‌هایی بودند که نمره میانگین آنها پایین بوده و از پرسش‌نامه حذف گردید.

امنیت یکی از اساسی‌ترین نیازهای اجتماعی است که افراد جامعه باید از آن برخوردار باشند. امروزه امنیت دارای ابعاد مختلفی از جمله امنیت فردی، اجتماعی، عمومی و... است. این تحقیق باهدف بررسی و ارزیابی تهدیدات پایه در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی انجام شد. به‌منظور شناخت بیشتر موضوع در زمینه تهدیدات پایه شخصیت‌های سیاسی و هم‌چنین شناسایی ابعاد و معیارها و شاخص‌ها با بهره‌گیری از پرسش‌نامه محقق ساخته از نظر خبرگان، ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها ارزیابی موردنیاز در جهت تدوین الگوی مربوط شناسایی شد. ۱- معیار خرابکاری و بمب‌گذاری ۲- حمله مسلحانه ۳- گروگان‌گیری ۴- بیوتروریسم ۵- عملیات روانی با ۱۳ شاخص در روند ارزیابی تهدیدات پایه در کاهش امنیت شخصیت‌های سیاسی شناسایی و تعیین شد. در مقایسه نتایج این تحقیق با یافته‌های دیگر تحقیقات با عنایت به اینکه هیچ‌گونه پژوهش مشابهی پیدا نشد، امکان مقایسه با دیگر پژوهش‌ها فراهم نیست. با توجه به نتایج به‌دست آمده از این تحقیق به ترتیب اولویت شاخص تهدیدات پهباد، ترور شخصیت، پزشکی - شیمیایی، تخریب منزلت اجتماعی در تهدیدات پایه شخصیت‌های سیاسی ۵ اولویت اول تهدیدات شناسایی گردیدند که می‌بایست موردتوجه دست‌اندرکاران حفاظت از شخصیت‌ها قرار گیرد

توصیه‌های کلیدی برای سیاست‌گذاران دفاعی

- ۱- از شبکه‌های دفاعی برای از بین بردن یا هدایت پهباد به مناطق غیر مضر استفاده گردد
- ۲- همکاری با نیروهای امنیتی و قضایی برای پیشگیری و پیگیری اقدامات توهین آمیز یا تهدید کننده برای جلوگیری از حملات تروریستی روانی
- ۳- استفاده از تجهیزات تشخیص برای شناسایی و مقابله با مواد شیمیایی خطرناک و آموزش محافظین
- ۴- انجام بازرسی دقیق در مناطق حساس و مشکوک و استفاده از فناوری‌های مدرن برای جستجو و شناسایی وسایل نقلیه مشکوک
- ۵- افزایش تدابیر امنیتی در مکان‌های حساس و استفاده از سیستم نظارتی و دوربین مدار بسته، پیاده سازی برنامه اضطراری و سیستم‌های تماس سریع

۷. منابع و مراجع

1. Akbaryan, S. (2019). Designing a model of character assassination (Qualitative-analytical method) [Doctoral dissertation, University of Isfahan, Faculty of Administrative Sciences and Economics, Department of Management], p. 22. [in Persian] <https://sid.ir/paper/139759/fa>
2. Ardaneh, S. (2021). The legal framework governing targeted killings in international documents with emphasis on the assassination of General Soleimani (Descriptive-analytical method) [Master's thesis, Payame Noor International University, Assaluyeh], pp. 13-27. [in Persian]
3. Asgari, M. (2020). An approach to internal threats of the Islamic Republic of Iran from the perspective of the Supreme Commander-in-Chief (Thematic analysis method). National Security Scientific Quarterly, 10(35), 70-71. [in Persian] https://ns.sndu.ac.ir/article_942.html
4. Bagheri, M., & Abdollah, A. (2023). The efficiency of the Islamic Republic of Iran in maintaining security and confronting regional and transregional threats (Descriptive-analytical method). Theory Development Quarterly, 2(3), 93-94. [in Persian] https://theory.sndu.ac.ir/article_2718.html
5. Bayat, B., & Ghanbari, M. (2018). Explaining the impact of terrorist threats on public security perception: A correlational study. National Security Quarterly, 8(29), 91. [in Persian]
6. Bayat, B., & Ghanbari, M. (2018). Terrorist threat environment in the Islamic Republic of Iran: A descriptive-analytical and library study. Specialized Journal of Political Science, 14(46), 162-174. [in Persian] <https://sanad.iau.ir/journal/psq/Article/665470?jid=665470>
7. Eftekhari, A., & Soleimani, M. M. (2021). The impact of political-security threats of the resistance axis on the vulnerability of the Zionist regime (Qualitative descriptive-analytical method). Afaq-e Amniat Scientific Journal, 14(53), 63. [in Persian] https://ps.ihu.ac.ir/article_207023.html
8. Esfahani, M. (2021). Monitoring new military threats in the field of emerging technologies. Imam Hossein University, Faculty of Officer and Guard Training, pp. 2-5. [in Persian] <https://civilica.com/doc/1412246/>
9. Francis Sali, O. (2017). Diwaldo United Nationsbe nɔmɔzalum dunyabe Kɔra kɔla Boko Haramben. Jamiya Musammanbe V Norway, Stavanger, 15.
10. Ghorbani, E. (2021). Presenting a model for evaluating commanders and managers of NAJA based on damages and threats (Qualitative-

fundamental research method). NAJA Supervision and Inspection Scientific Quarterly, 15(57), 81. [in Persian] <https://civilica.com/doc/1769517/>

11.Hasannejad, Sh., Pourzaar, M., & Heydari, R. (2018). A review of security threats of unmanned aerial vehicles (UAVs) focusing on border security and management. In Proceedings of the International Conference on Security, Progress, and Sustainable Development of Border, Territorial, and Metropolitan Areas: Challenges and Solutions with Emphasis on Passive Defense and Crisis Management (p. 2). [in Persian] <https://civilica.com/doc/876006/>

12.Hassani, M. (2022). Cyber crimes and threats arising from terrorist activities (Method: review of articles, websites, and books). In The Third National Conference on Cyber Defense, pp. 2–6. [in Persian] <https://civilica.com/doc/1493887/>

13.Helbling, M., & Myricks, D. (2022). Terrorism and immigration: An overview. British Journal of Political Science, 979. <https://doi.org/10.1017/S0007123422000587>

14.Junia Valente, A. A. (2017). Security threats in consumer drones through a family lens. Quadcopters D., Eric Johnson College of Engineering and Computer Science, University of Texas at Dallas, 31.

15.Kataria, R., & Anushkalal. (2020). A study on countering the emerging threat. In Proceedings of the 4th International I-SMAC Conference on Cloud and IoT in Social, Mobile, Analytics (I-SMAC DVD Part No.), 480.

16.Khordnia, F. (2021). A study of targeted killings from the perspective of international law with emphasis on the assassination of Iranian nuclear scientists [Master's thesis, Payame Noor University, Garmsar Branch, Faculty of Humanities, Department of Law], pp. 20–23. [in Persian]

17.Noormohammadi, M., & Esmaeili, M. (2020). Armed drones: A new challenge for international and regional security (Analytical method). Defensive Policy Journal, 29(113), 97–98. [in Persian] https://dpj.ihu.ac.ir/article_206052.html

18.Sofli Shahvardi, I., Amanat, H., Tabatabaei, S. M., Minaei, H., & Abbasi, M. (2019). Identifying U.S. threat scenarios against the Islamic Republic of Iran: A scenario analysis approach. Defensive Foresight Quarterly, 4(14), 116–118. [in Persian] https://www.dfsr.ir/article_37988.html

19.Tocomidis, A. T., Rodriguez, L. M., & Romero, P. (2015). Constructing war discourse from international news outlets: A case study of the November 13, 2015 attacks. Spain D., 124. <https://doi.org/10.14198/MEDCOM2017.8.1.9>

20. Varnaaseri, A., Akbarzadeh, F., Mohagheghnia, H., & Jalalpour, Sh. (2023). Military threats affecting the security of the Islamic Republic of Iran in the past two decades (Descriptive–analytical method). *Scientific Quarterly of Police History Studies*, 10(36), 112–126. [in Persian] <https://civilica.com/doc/1954033/>

21. Zargan, J., & Dehnavi, J. (2016). Bioterrorism security threats and ways to confront them: A passive defense approach (Descriptive–analytical method). *Protective–Security Research Quarterly*, 5(19), 93–101. [in Persian] <https://sid.ir/paper/511982/fa>